

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6503/2537

บริษัท ไซนาเนชั่นแนลไลท์อินดัสเตรียล โปรดักส์อิมพอร์ตแอนด์ โจทก์ เอ็กซ์พอร์ต จำกัด สาขา เมือง เชียงไฮ้ โจทก์ นาย บุญไทย สาสน รัก กิจ จำเลย จำเลยร่วม จำเลย บริษัท ไซยอิค่อน จำกัด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 66, ป.พ.พ. มาตรา 797, ป.พ.พ. มาตรา 801, ป.วิ.พ. มาตรา 172, พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2474 มาตรา 41

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามกฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยแนบหนังสือรับรองพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทยมาด้วยท้ายฟ้อง ซึ่งในคำแปลเป็นภาษาไทยดังกล่าวได้ระบุว่าเป็นใบอนุญาตประกอบธุรกิจจดทะเบียนการค้าต่างประเทศเลขที่ 10832 มีชื่อบริษัทโจทก์ที่อยู่และทุนจดทะเบียนพร้อมซึ่งเพียงพอที่จะทำให้จำเลยและจำเลยร่วมเข้าใจได้ว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของโจทก์นั้น โจทก์สามารถจะนำสืบรายละเอียดในชั้นพิจารณาคดีได้ ฟ้องของโจทก์จึงมีสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาชัดเจนพอเพียงที่จำเลยและจำเลยร่วมสามารถให้การต่อสู้คดีในส่วนนี้ได้แล้ว หากเป็นฟ้องเคลือบคลุมแต่อย่างใดไม่ การเป็นผู้รับมอบอำนาจฟ้องคดีแทนนั้นไม่จำต้องระบุไว้เป็นกิจการในวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล หากเป็นการฟ้องคดีเกี่ยวกับกิจการค้าขายของบริษัท ก. เกี่ยวข้องอยู่ด้วย ก็ย่อมเป็นผู้รับมอบอำนาจฟ้องคดีแทนได้ เมื่อบริษัท ก.เป็นตัวแทนจำหน่ายยุทธราลูกโลกของโจทก์ซึ่งพิพาทกันในคดีนี้ บริษัทก. จึงเป็นผู้รับมอบอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ได้ โจทก์ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตราลูกโลกกับสินค้ายุทธราลูกโลกในต่างประเทศหลายประเทศ และได้ใช้เครื่องหมายการค้านี้ในประเทศไทยตั้งแต่อ่อนจำเลยและจำเลยร่วมจะได้ใช้และได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้านี้การที่จำเลยและจำเลยร่วมรู้ดีว่าโจทก์เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าดังกล่าวอยู่ก่อนแล้วจำเลยและจำเลยร่วมยังนำเครื่องหมายการค้านี้ไปจดทะเบียนแสดงว่าจำเลยและจำเลยร่วมมิได้คิดประดิษฐ์เครื่องหมายการค้านี้ขึ้นเอง โจทก์จึงมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าดังกล่าวดีกว่าจำเลยและจำเลยร่วม ทั้งนี้แม้โจทก์จะยังไม่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้านี้ในประเทศไทย และจำเลยกับจำเลยร่วมได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้านี้ก่อนที่ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนก็ตาม โจทก์ก็ย่อมจะมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าดังกล่าวดีกว่าจำเลยกับจำเลยร่วมและมีสิทธิขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้านี้ในนามของจำเลยได้ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2474 มาตรา 41(1)ซึ่งใช้บังคับในขณะเกิดข้อพิพาท

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ตามกฎหมายของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตามหนังสือรับรองพร้อมคำแปลท้ายฟ้อง โจทก์ได้มอบอำนาจให้บริษัทกรู๊ไทยเอนเตอร์ไพรส์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินคดีนี้แทนโจทก์เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าอักษรโรมันคำว่า GLOBE อ่านว่าโกลบ แปลว่า ลูกโลก กับเครื่องหมายการค้าอักษรจีน อ่านเป็นภาษาจีนแต้จิ๋วว่า ตี้กั๊วเปี แปลว่า ตราลูกโลก และรูปจำลองลูกโลกโจทก์ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของโจทก์

ดังกล่าว ญประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อปี 2504 และได้จดทะเบียนในต่างประเทศอีกหลายประเทศทั่วโลก โจทก์ใช้เครื่องหมายการค้านี้กับสินค้าประเภทลูกกุญแจทุกชนิดของโจทก์ โจทก์ได้โฆษณาเผยแพร่จำหน่ายสินค้าภายใต้เครื่องหมายการค้านี้ทั่วโลก และในประเทศไทยมานานแล้วจนสาธารณชนทราบดี ต่อมาปี 2514 จำเลยได้นำเครื่องหมายการค้าของโจทก์นี้ไปจดทะเบียนเป็นของจำเลย โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และในปี 2522 จำเลยได้ทำการผลิตและจำหน่ายสินค้ากุญแจโดยใช้เครื่องหมายการค้าของโจทก์ซึ่งจำเลยได้จดทะเบียนไว้กับใช้รูปจำลองลูกโลกของโจทก์ ซึ่งจำเลยมิได้จดทะเบียนนำไปแสดงบนหีบห่อบรรจุสินค้า อีกทั้งยังลอกเลียนรูปและสีสันทองของหีบห่อบรรจุสินค้าของโจทก์ด้วย โดยจำเลยมีเจตนาลวงสาธารณชนให้เข้าใจว่าสินค้าของจำเลยเป็นสินค้าของโจทก์ ซึ่งสินค้าของจำเลยมีคุณภาพต่ำกว่าสินค้าของโจทก์มาก ขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนเครื่องหมายการค้าตามคำขอที่ 74460 ทะเบียนเลขที่ 50065 โดยให้จำเลยเป็นผู้ไปจดทะเบียนเพิกถอน หากจำเลยไม่ยอมปฏิบัติตาม ก็ขอให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทน การแสดงเจตนาของจำเลย ให้จำเลยหยุดการใช้เครื่องหมายการค้าของโจทก์ และให้จำเลยชดใช้เงินจำนวน 2,400,000 บาท และอีกเดือนละ 300,000 บาท นับจากวันฟ้องเป็นต้นไป พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันฟ้องจนกว่าจำเลยจะหยุดการใช้เครื่องหมายการค้าของโจทก์ จำเลยให้การว่า ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม โจทก์มิได้เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จดทะเบียน ณ เมืองเซี่ยงไฮ้ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน บริษัทกรุงไทยเอนเตอร์ไพรส์จำกัด ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ เพราะเป็นเรื่องนอกเหนือวัตถุประสงค์ทางการค้าของบริษัทผู้รับมอบอำนาจโจทก์ โจทก์ไม่ใช่เจ้าของเครื่องหมายการค้าตามฟ้องโจทก์ไม่เคยจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าดังกล่าว ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อปี 2504 และในประเทศอื่น ๆ แต่จำเลยเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าดังกล่าว โดยได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าถูกต้องตามกฎหมายตั้งแต่ปี 2514 ตามทะเบียนเลขที่ 50065 จำเลยได้เริ่มผลิตและจำหน่ายสินค้ากุญแจภายใต้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวตั้งแต่ปี 2514 โดยสุจริตและเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ดังนั้นแม้โจทก์จะนำสืบได้ว่าโจทก์เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าดังกล่าว จำเลยก็ย่อมได้กรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 จำเลยจึงมีกรรมสิทธิ์ในเครื่องหมายการค้าดังกล่าวดีกว่าโจทก์และจำเลยไม่เคยลงขายสินค้ากุญแจภายใต้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวว่าเป็นสินค้าของโจทก์ ประกอบกับโจทก์มิได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าดังกล่าวตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2474 โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายใด ๆ จากจำเลย นอกจากนี้ความเสียหายของโจทก์อย่างมากมายก็ไม่เกินเดือนละ 10,000 บาท ขอให้ยกฟ้อง ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นออกหมายเรียกบริษัทไทยอิค่อน จำกัด เข้ามาเป็นจำเลยร่วมศาลชั้นต้นอนุญาต จำเลยร่วมให้การทำนองเดียวกับจำเลยดังกล่าวข้างต้น ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนเครื่องหมายการค้าของจำเลยตามคำขอเลขที่ 74460 ทะเบียนเลขที่ 50065 โดยให้จำเลยไปจดทะเบียนเพิกถอน หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย ห้ามจำเลยและจำเลยร่วมใช้เครื่องหมายการค้าตามเอกสารท้ายฟ้องของโจทก์ต่อไป คำขออื่นให้ยก โจทก์ จำเลย และจำเลยร่วมอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยและจำเลยร่วมฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาว่าฟ้องโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่เห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามกฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยแนบหนังสือรับรองพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทยมาด้วยตามเอกสารท้ายฟ้อง ซึ่งในคำแปลเป็นภาษาไทยดังกล่าวได้ระบุว่า เป็นใบอนุญาต

ประกอบธุรกิจจดทะเบียนการค้าต่างประเทศเลขที่ 10832 มีชื่อบริษัทโจทก์ ที่อยู่และ
ทุนจดทะเบียนพร้อมซึ่งเพียงพอที่จะทำให้จำเลยและจำเลยร่วมเข้าใจได้ว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลของ
ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนส่วนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือการ
จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของโจทก์นั้น โจทก์สามารถจะนำสืบรายละเอียดในชั้นพิจารณาคดี
ได้ ฟ้องของโจทก์จึงมีสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาชัดเจน
พอเพียงที่จำเลยและจำเลยร่วมสามารถให้การต่อสู้คดีในส่วนนี้ได้แล้ว หากเป็นฟ้องเคลือบคลุม
แต่อย่างใดไม่ สำหรับปัญหาที่ว่าบริษัทกรุงไทยเอนเตอร์ไพรส์ จำกัด สามารถกระทำการเป็น
ผู้รับมอบอำนาจฟ้องคดีนี้ได้หรือไม่นั้น จำเลยและจำเลยร่วมฎีกาว่าบริษัทดังกล่าวรับมอบอำนาจ
ฟ้องคดีนี้ได้เพราะอยู่นอกวัตถุประสงค์ของบริษัท บริษัทกรุงไทยเอนเตอร์ไพรส์ จำกัด มิได้
ประกอบกิจการรับจ้างจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าหรือเป็นผู้รับมอบอำนาจให้จดทะเบียน
เครื่องหมายการค้า การฟ้องคดีจึงไม่เกี่ยวกับกิจการค้าของโจทก์เห็นว่า การเป็นผู้รับมอบอำนาจ
ฟ้องคดีแทนนั้นไม่จำต้องระบุไว้เป็นกิจการในวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล หากเป็นการฟ้องคดี
เกี่ยวกับกิจการค้าขายที่บริษัทกรุงไทยเอนเตอร์ไพรส์ จำกัด เกี่ยวข้องอยู่ด้วย ก็ย่อมเป็น
ผู้รับมอบอำนาจฟ้องคดีแทนได้ข้อเท็จจริงได้ความว่าบริษัทกรุงไทยเอนเตอร์ไพรส์ จำกัด เป็น
ตัวแทนจำหน่ายกุญแจตราลูกโลกของโจทก์ซึ่งพิพาทกันในคดีนี้บริษัทกรุงไทยเอนเตอร์ไพรส์
จำกัด จึงเป็นผู้รับมอบอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ได้ ปัญหาต่อไปที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลย
และจำเลยร่วมมีว่า โจทก์หรือจำเลยและจำเลยร่วมใครจะมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าพิพาทดังกล่าว
กัน ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าพิพาทที่ประเทศสาธารณรัฐอาหรับ
ซีเรียและประเทศสวีเดน กับยังได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้านี้ในอีกหลายประเทศ และได้ใช้
เครื่องหมายการค้านี้ในประเทศไทยตั้งแต่อ่อนจำเลยร่วมจะได้ใช้และได้จดทะเบียน
เครื่องหมายการค้านี้การที่จำเลยและจำเลยร่วมรู้ตัวว่าโจทก์เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าพิพาท
อยู่ก่อนแล้ว จำเลยและจำเลยร่วมยังนำเครื่องหมายการค้าพิพาทไปจดทะเบียน แสดงว่าจำเลย
และจำเลยร่วมมิได้คิดประดิษฐ์เครื่องหมายการค้าพิพาทขึ้นเอง โจทก์จึงมีสิทธิใน
เครื่องหมายการค้าพิพาทดังกล่าวจำเลยและจำเลยร่วมทั้งนี้แม้โจทก์จะยังไม่ได้จดทะเบียน
เครื่องหมายการค้าพิพาทในประเทศไทยก็ตาม สรุปแล้วโจทก์มีสิทธิขอให้เพิกถอนทะเบียน
เครื่องหมายการค้าของจำเลยได้ ส่วนที่จำเลยและจำเลยร่วมฎีกาว่า เครื่องหมายการค้าของโจทก์
ไม่เคยจดทะเบียนในประเทศไทย จำเลยและจำเลยร่วมได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าพิพาท
ในประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2514ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนที่ประเทศไทยจะมี
ความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งโจทก์จะฟ้องขอให้เพิกถอนไม่ได้
นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์ใช้เครื่องหมายการค้าพิพาทในประเทศไทยมาก่อนจำเลย
ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าพิพาท โจทก์ก็ย่อมจะมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าพิพาท
ดังกล่าวจำเลยกับจำเลยร่วมและมีสิทธิขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าพิพาท
ในนามของจำเลยได้ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2474 มาตรา 41(1) ซึ่งใช้บังคับ
ในขณะเกิดข้อพิพาท พิพากษายืน

องค์คณะ

มีพาศน์ โปตระนันท์ · ยงยุทธ ธารีสาร · ชูชาติ ศรีแสง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/>

